

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3667

Vragen van de leden **Langkamp** en **Leijten** (beiden SP) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat ouders deze zomer weer onvoldoende kraamzorg krijgen*. (Ingezonden 7 augustus 2009)

1

Hoe oordeelt u over het bericht dat ouders deze zomer weer onvoldoende kraamzorg krijgen en dat de maatregel om het tekort aan kraamzorg op te heffen heeft gefaald?^{1 en 2}

2

Hoeveel ouders krijgen momenteel onvoldoende kraamzorg?

3

Hoe gaat u ervoor zorgen dat kraamzorg Rotterdam weer kan garanderen dat zij de benodigde acht uur per dag aan kraamzorg kunnen leveren in plaats van de drie uur zorg per dag?

4

Zijn er al signalen dat er in meer regio's door het tekort aan kraamzorg niet aan de minimale 24 uur aan kraamzorg voldaan kan worden? Zo ja, welke regio's zijn dit?

5

Hoeveel kraamorganisaties hebben momenteel een klantenstop ingelast?

6

Hoe gaat u ervoor zorgen dat vrouwen de rest van de zomervakantie hun geïndiceerde uren aan kraamzorg behouden?

7

Hoe komt het dat de helft van de 1300 vrouwen die vorig jaar zijn gestart met een opleiding voor kraamverzorgende al is gestopt?

8

Hoe gaat u ervoor zorgen dat kraamhulpen in opleiding meer begeleiding krijgen dan nu het geval is?

9

Hoe gaat u ervoor zorgen dat de verantwoordelijkheden die kraamhulpen in opleiding krijgen geleidelijker worden opgebouwd?

10

Wat gaat u doen om het jaarlijks tekort van 2000 kraamverzorgende nu structureel op te lossen?

11

Welke maatregelen hebben zorgverzekeraars genomen om te kunnen voldoen aan hun zorgplicht?

¹ AD, 6 augustus 2009: «Kersverse ouders staan er alleen voor» http://www.ad.nl/binnenland/3414724/Kersverse_ouders_staan_er_alleen_voor.html

² RTL Nieuws, 6 augustus 2009: «Veel te weinig kraamzorg deze zomer» <http://www.rtl.nl/actueel/rtnieuws/binnenland/components/actueel/>

rtlnieuws/2009/08_augustus/06/binnenland/0806_Onvoldoende_kraamzorg.xml

Antwoord

Antwoord van minister **Klink** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 1 september 2009)

1

Het bericht van Nu '91 en de NBvK neem ik serieus, al wordt het door hen geschetste beeld niet gedragen door de sector. Het artikel in het AD van 6 augustus 2009 en het bericht in het RTL nieuws van 6 augustus 2009 leiden tot onnodige onrust bij gezinnen die in de nabije toekomst een beroep willen doen op kraamzorg.

In de brief van 9 juli 2009 waarin ik de tweede voortgangsrapportage Zwangerschap en geboorte naar de Kamer stuurde heb ik u reeds gemeld dat ik mij de afgelopen periode voortdurend op de hoogte heb laten houden over de voortgang in de capaciteitsopbouw in de kraamzorg. Op 12 mei 2009 is er overleg geweest met de kraamzorgpartijen (ActiZ, Branchebelang Thuiszorg Nederland (BTN), Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en ook de beroepsverenigingen van kraamverzorgenden (Nederlandse Beroepsvereniging voor Kraamverzorgenden en Sting)) over de kraamzorgcapaciteit. De kraamzorgpartijen hebben toen aangegeven dat zij deze zomer geen

onoverkomelijke tekorten zagen. Daar waar zich alsnog tekorten zouden voordoen, kunnen deze door evenwichtige spreiding van capaciteit worden ondervangen of worden alternatieve activiteiten uitgezet om zoveel mogelijk aan de vraag van de cliënten tegemoet te komen. Daarbij denk ik bijvoorbeeld aan het inzetten van huishoudelijke ondersteuning. Ik besef terdege dat de tekorten in de kraamzorg nog niet in alle regio's structureel zijn opgelost. De kraamzorgpartijen hebben echter succesvolle inspanningen geleverd zoals beschreven in het «Plan van Aanpak 2008–2010 arbeidscapaciteit kraamzorg». Ik heb hier in 2008 20 miljoen in geïnvesteerd, het is nu aan de partijen in het veld om de komende jaren deze capaciteitsproblemen aan te pakken middels het implementeren van het «Plan van Aanpak 2008–2010 arbeidscapaciteit kraamzorg».

2
De kraamzorgpartijen hebben mij laten weten dat zij geen signalen hebben ontvangen dat zorgaanbieders niet meer in staat zijn om kraamzorg te leveren. Uiteraard reageert de sector proactief op de mogelijke problemen in Zuidoost-Brabant en enkele grote steden. Deze problemen zullen indien nodig worden opgelost door middel van een capaciteitsschuif zoals aangegeven in het «Plan van Aanpak 2008–2010 arbeidscapaciteit kraamzorg». Door de enorme inzet van kraamverzorgenden en de zorgaanbieders zijn er deze zomer minder problemen in de kraamzorg dan in 2008. De resultaten van het eerste jaar van het «Plan van Aanpak 2008–2010 arbeidscapaciteit kraamzorg» zijn veelbelovend. De zorgverzekeraars hadden eind juli evenmin signalen over problemen ontvangen.

3
Voorop gesteld staat dat het wettelijk minimum aantal uren kraamzorg geen acht uur per dag is, maar een totaal van 24 uur per kraamvrouw in overleg met zorgaanbieder en kraamvrouw. Onder normale omstandigheden wordt het aantal benodigde uren vastgesteld aan de hand van het Landelijk Indicatieprotocol kraamzorg. Mochten er toch tekorten ontstaan, waarbij ik nogmaals aangeef dat de kraamzorgpartijen mij aangeven dat

hier vooralsnog geen sprake van is, dan hebben de kraamzorgpartijen aanvullende maatregelen paraat zoals beschreven in hun «Plan van Aanpak 2008–2010 arbeidscapaciteit kraamzorg». Deze zijn erop gericht dat elke kraamvrouw in ieder geval minimaal 24 uur kraamzorg krijgt aangeboden.

4
Zie mijn antwoord op vraag 2.

5
Zie mijn antwoord op vraag 2. Ik wil hierbij opmerken dat door contractafspraken met zorgverzekeraars zorgaanbieders niet verplicht zijn elke kraamzorgaanvraag te honoreren. Doorgaans wordt in goed overleg tussen de regionale kraamzorgaanbieders en de zorgverzekeraar het beleid bij dreigende tekorten bepaald.

6
Zie mijn antwoord op vraag 3.

7
Mij is onbekend waar dit percentage van 50% uitval op gebaseerd is. Een snelle inventarisatie, peildatum 6 augustus, door brancheorganisaties ActiZ en BTN wijst uit dat circa 15% van de kraamverzorgenden in opleiding voortijdig afhaakt. Dit is beduidend minder dan de 20% waar de sector in haar «Plan van Aanpak 2008–2010 arbeidscapaciteit kraamzorg» rekening mee hield en welk percentage van uitval gebruikelijk is bij MBO opleidingen. Er zijn inmiddels 1372 kraamverzorgenden via het versnelde traject in opleiding, 70% van deze kraamverzorgenden-in-opleiding zijn deze zomer inzetbaar.

8
De betreffende instituten waar kraamverzorgenden worden opgeleid zijn gecertificeerde leerinstituten en voldoen aan de landelijke eisen van een erkend leerbedrijf. Leerlingen worden tijdens hun opleiding begeleid door praktijkbegeleiders. In eerste instantie betreft het één op één begeleiding. Afhankelijk van de betreffende leerling vindt begeleiding meer op afstand plaats. Ook na de diplomering wordt de kraamverzorgende door de betreffende kraamzorgorganisatie verder ingewerkt om voldoende bekwaamheid op te doen. Aanvullende begeleiding voor kraamhulpen in hun opleiding is

mijns inziens niet nodig. Er is dan ook geen verzoek hiervoor vanuit het veld of opleidingsinstituten gedaan.

9
Zie mijn antwoord op vraag 8. Het curriculum is dusdanig opgebouwd dat leerlingen tijdens hun opleiding begeleid worden door praktijkbegeleiders. In eerste instantie betreft het één op één begeleiding. Afhankelijk van de betreffende leerling vindt begeleiding meer op afstand plaats. Ook na de diplomering wordt de kraamverzorgende door de betreffende kraamzorgorganisatie verder ingewerkt om voldoende bekwaamheid op te doen. Aan het eind van de opleiding dienen kraamverzorgenden zelfstandig te kunnen werken, zij willen dit ook graag. Het is de verantwoordelijkheid van opleidingsinstituten hoe zij dit bereiken.

10
Zie mijn antwoord op vraag 1. Mij is ook de onderbouwing van een jaarlijks tekort van 2000 kraamverzorgenden onbekend. In het «Plan van aanpak 2008–2010 arbeidscapaciteit kraamzorg» wordt dit getal niet genoemd.

11
In mijn brief van 24 september 2008 geef ik aan dat zorgverzekeraars en aanbieders bij de contractering serieus rekening houden met de benodigde opleidingsinspanningen. Dat dit ook zo is blijkt uit de snelle verdeling van de beschikbare gestelde extra gelden over de kraamzorgaanbieders en de snelle uitbetaling. Daarnaast bevorderen zorgverzekeraars afstemming tussen regionale kraamzorgaanbieders in situaties van dreigende tekorten. Tot slot maken vrijwel alle zorgverzekeraars in hun contracten met kraamzorgaanbieders afspraken over het opleidingsbeleid.